

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вареш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
з год. 5-й пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженя. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня ави-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

В справі письменників.

Всі ті Русини, котрих незавидна доля заставила бути письменниками і людьми науки на нашій Русі, всі робітники працюючі пером для скріплення культурного розвою і слави руского народу, з довголітнього власного досвіду знають, що за свою роботу не находять навіть моральної нагороди, а не то материяльної. Коли-ж на перекір словам Шевченка, котрому здавало ся, що можна писати «не для людей і не для слави», фактом є, що пише ся і працює ся лише для людей і для слави (нехай ніхто з нас, що за свою письменницьку роботу не збирає капіталів, не удає скромного і не каже, що так не є), — то всі наші письменники, люди науки і адепти до тих занять — мусять глибоко застановити ся над теперішніми відносинами, серед котрих їх робота маловажить ся, а загалом інтелігенції і зовсім ігнорує ся, як щось зайве, як непотрібна розривка. Треба доконче застановити ся над тим, бо в чім же мають наші письменники находити вдоволене і одушевлене до дальшої роботи, коли всі обставини складають ся так, що їх роботою загал не інтересує ся і не подає надії, що колись буде инакше думати.

Розваживши наші обставини, ми бачимо, що весь інтерес публіки і вся енергія єї звертає ся з елементарною силою лише в бік політики, що публічне житє крутиться лише около кількох послів, що світогляд публіки незвичайно вузький, що в єї публічнім вихованю нема рівного інтересу і до иньших проявів культурного житя. Знані події на зборах товариства ім. Шевченка при кінці 1896 року подали нам важний доказ на се, так що пора нам прозріти. Для партійних потреб політичних була охота жертвувати долю інституції наукової, не подаючи їй натомиць ніякого забезпеченя на будуче. Видавництва наукові уважало ся чимсь зовсім маловажним в порівнаню з хвилевими потребами одної партії, а властиво кліки політиків.

Відколи в австрійских Русинів почало ся сяк-так свідоме житє, від тоді ніколи не було в нас рівноваги у вихованю публічнім; всі громадянські діячі звертали свою увагу передовсім на політику. Певна річ, політика має на цілі витворенє користних обставин, серед яких міг би нарід розвивати ся, але і се певна річ, що подане суспільности самих користних обставин не рішає ще справи розвою народу, котрий сам мусить працювати. Поляки під Росією живуть вже від сотні літ в некористних обставинах, та проте духове житє в народі польскім они ведуть, а не австрійскі Поляки.

Числячи наше свідоме житє від появи «Русалки дністрової» ми, Русини в Австрії, за звиш шістьдесять літ яких видали письменників і учених? Кілько з них живе доси в памяти загалу? Котрі праці пережили їх? Вчислім і давних і теперішних на австрійській Русі: Маркіян Шашкевич, Яків Головацкий, Іван Вагилевич, Іван Гушалевиц, Іван Наумович, Федір Заревич, Сидір Воробкевич, Никола і Корнило Устияновичі, Ксенофонт Климкович,

Осип Федькович, Володимир Барвіньский, Омелян Огоновский, Іван Франко, Наталя Кобринська, Іван Верхратский, Григ. Цеглинський, Ом. Партицкий, Юлія Шнайдер, Вол. Масляк, Стефан Ковалів, М. Грушевский, С. Стоцкий, Ол. Барвіньский, Андрій Чайковский, Т. Бордуляк (Ветлина), Ольга Кобилянська, Ол. Колесса, М. Павлик, Гр. Величко, О. Маковей, Др. Кирило Студинський, С. Томашівский, Остап Макарушка, О. Дакура, Іван Копач, Вяч. Будзиновский, Юл. Бачинський, Вол. Охримович, Мик. Ганкевич, Василь Щурат, Мирон Кордуба, Теодот Галіп, Евг. Ярошинська, Павло Кирчів, Денис Лукіянович, Богдан Лепкий, др. Невестюк, Дмитро Йосифович (Ріленко), Лев Лопатинський, О. Гандяк (Берещанин), Сильвестер Яричевский, Володимир Лавровський, Василь Загавич, — і ще кілька молодших, тай вже будуть певно всі.

Не дурім ся: чи багато з тих імен перейде до будучих поколінь? Чи багато з них заслужило собі на то? Крім декого всі иньші вже й тепер забуті, або загалом мало знані! Працювали і працюють в обставинах таких, що не могли сотворити нічого великого, хоч багато з них було безперечно талановитих і охочих до праці.

В остатних часах стрічаємо по часописах і книжках кільканайцять нових імен письменників і учених з поміж молодших австрійских Русинів і ми в більшій часті навели їх імена. Се звичайно люди ідеї і праці, з намірами як найліпшими. Як приймає загал, а хоч би сама наша інтелігенція, їх стараня і їх працю? З яким інтересом відносить ся она до них? Чи з таким, щоб они в тім находили охоту до дальшої праці?... Є, правда, в нас поступ і в тім напрямі, але байдужности і маловаженя таки ще за багато. Можна ще сміло сказати, що на поли письменства і науки ми, австрійскі Русини, за шістьдесять літ свідомого житя того доробили ся, що ціла нива культурного житя лежить облогом, що багато талановитих сил марнує ся, нидіє серед апатії інтелігенції!

Що-ж се за знак? Не вже годить ся всім тим, що хотіли би жити для письменства і науки, дивити ся спокійно, як публіка ігнорує їх а запрятує всі свої думки вчинками лише політиків? Не вже можна їм працювати без надії на який небудь успіх? Для кого працюють і по що?!

Не іде о то, щоби маловажати задачі політики, іде о таке вихованє загалу, щоб він чув інтерес і до всяких иньших об'явів культурного житя, а не лиш до самої політики. Тимчасом на таке тепер не заносить ся. Склічете ви одно незначне агітаційне віче, заслужите собі зараз на увагу часописий і публіки; напишете ви повість або научну розправу, загал прийме вашу роботу мовчанем, хоч би ви на неї посвятили цілі літа праці. А часописи, рахуючи на уподобанє публіки, або згадають кілька словами, як зве ся ваша праця, або промовчать.

Чи-ж нема на се ради? Чи взагалі не треба шукати на се ради, а полишити публіку на волю судби та на вихованє по-

літичним агітаторам, що для культу кількох політиків з сеї чи тої партії жертвують найсвятійші інтереси народу? Чи ті, що працюють для науки і літератури, мають вічно як непотріби уступати на десяттий плян перед політичними горлачами, що в житю ніякої розумної статі не написали, а не то більшої праці? Чи в нас і на будуче ефемеричні успіхи політичної агітації має ставити ся висше понад праці, що становлять гордість і славу народу, що живуть довгі а довгі літа?

Такі питання все приходять на думку кождому тямучому Русинови, але на них не так легко найти відповідь. Відчуваємо се лише, що придала ся оборона і підпора праці і на поли письменства та науки, придало би ся розумінє єї в суспільности, — але як се устроїти, доси про се у нас не було багато мови. На щасливу думку в тій справі, яка виконана може хоч по часті зарадити лиху, впала молодіж і ми подаємо єї відозву з просьбою до суспільности, щоб звернула на неї пильну увагу та підперла що сили добрі наміри єї. Очевидна річ, що до організації письменників втягне ся і Українців.

Відозва ся така:

»Здавна вже давав ся відчувати в нас брак інституції, що громадила би коло себе всіх наших літератів, без огляду на їх політичні переконаня, та що в потребі приходила би їм в поміч з материяльною підмогою. Через недостаток подібної організації змарнувало ся у нас дуже багато талантів, що серед иньших відносин могли би бути своєю працею принести великий хосен нашому народови. Щоби тому запобічи в будучности, постановило товариство «Академічна Громада» дати початок до основаня подібної інституції, постаравши ся в міністерстві внутрішних справ о дозвіл збираня складок на фонд для підмоги незасібних літератів. Сей дозвіл звучить:

Ч. 22.343 До Честного Заряду Товариства «Академічна Громада у Львові. Єго Ексцеленція Пан Міністер внутрішних справ уділив рескриптом з дня 4. липня 1898 р. ч. 5549. М. В. Товариству «Академічна Громада» у Львові дозволу на збиранє складок в Галичині і на Буковині в цілі утвореня фонду для підмоги незасібних руських літератів з виключенем однає квестованя від дому до дому. Дозволу сього уділено на час трьох літ для Галичини і на час одного року для Буковини; в останнім краю можна розтягати збиранє складок лиш на округи з руською народністю. Особи уповажені до збираня складок, заосмотрені в відповідні легітимації, мають зголосити ся перед зачатєм збираня складок в Президії ц. к. Намістництва у Львові, зглядно в Президії ц. к. Правительства краєвого в Чернівцях. Про се повідомлює ся Честний Заряд в наслідок рескрипту Високої ц. к. Президії Намістництва з дня 11. с. м. ч. 7615/пр. Львів, дня 15. липня 1898. Ц. к. Дирекция Поліції».

До завідуваня тим фондом вибрано окремиї комітет, що в потребі міг би розширити ся, прибираючи в свій склад старших людей з по-за Товариства. Комітет

порішив на своїм засіданні вибити бльоки в книжочках по 2, 5, 10, 15 і 20 кр. і розіслати їх всім, що зголосять ся в сій справі до нього і схотять в своїх місцевостях зайняти ся складкою. Для успішнішого переведення складки уважав би комітет пожаданим, щоби по повітах потворили ся повітові комітети, що займали би ся тою справою. Діяльність їх побільшила би ся ще, колиб удало ся львівському комітету виклопотати дозвіл на уряджене фантової лютерії для збільшення згаданого фонду, про що власне комітет старає ся.

З огляду на велику вагу оснóвуваного фонду звертає ся комітет до всіх прихильників нашої літератури і просить прийти йому в поміч. Заразом сподіє ся комітет енергічної підпори зі сторони всіх наших літератів, на яким поли вони не працювали би, як найбільше інтересованих в сій справі. Комітет певний, що вони уживуть цілої своєї поваги, щоби розпочати діло довести до кінця, та тим дати початок до оснóвання товариства літератів, що в розвою нашої літератури могло б мати необчислені наслідки.

В всяких справах, що дотикають складки, просить комітет звертати ся до підписаного.

У Львові дня 2. серпня 1898. За комітет — Володимир Гнатюк, Ринок, ч. 10, II.

Чи правиця існує?

Віденська Reichswehr з 2. серпня подала вість, що на днях конферував гр. Тун наново з предсідателями клубів правиці, іменно з Чехами, Поляками і заступниками «Славянського христ.-народного Союзу». Конференція дотикала язикового питання. Результат її рішено задержати в строгій тайні. Мимо того уміє Reichswehr розказати, що успіх переговорів був ніякий. «Не лише Чехи не пристали на дальші уступства в користь Німців, але виринули нові труднощі із сторони полудневих Славян, котрі заявили, що мусять наставати на управильнене язикових відносин на Побережю, тим більше, що правительством як давніше так і тепер форитує Італіянів. З тим — каже Reichswehr — вяже ся і питання, чи полудневі Славяни в таких обставинах зможуть і на дальше полішити ся при теперішній більшості парламентарній, прихильній правительству».

Нас ся вість не стрівула неприготованими. Ми знали, що до такої кризи прийде. Хто умів читати нашу передову статю в «Руслані» з 2. серпня під заголовком: «На адресу праскої Politiki», той зрозумів, що руско-словінсько-хорватський клуб не міг бути вдоволений ні з поведення парламентарної комісії правиці, котрі — на жаль — мали в останніх часах виключно на оці полагоду чесько-німецького язикового спору, а не проявили ні найменшої охоти, подбати про управильнене язикових відносин в других коронних краях о мішанім населеню.

В згаданій статі приганули ми прочим клубам правиці дуже виразно, що рускі, словінські та хорватські послі державної ради вступили в союз з ними лише на оснóві компромісу та що головною точкою того компромісу було: переведенне повної національної рівноправности яко усліва до попираня краєвої автономії. Тимчасом запримітили ми і полудневі Славяни, що гр. Тун як і політики чеські та польські заняли ся по відроченю парламенту лише чесько-німецьким язиковим питанням, а справу руско-польську, як і словінсько-німецьку та словінсько-італійську відложили ad felicem tempus. Надто праска Politik, яко орган чеської шляхти, сказала нам, що она уздоровлене сумних внутрішних відносин в Австрії бачить виключно в переведеню автономного принципу без переведеня рівноправности національної у всіх коронних краях.

Правиця парламентарна як і гр. Тун можуть тепер вже зажинати плоди своєї — скажім ясно — еґоїстичної, бо односторонньої акції політичної. Заява полудневих Славян на останній конференції з гр. Туном відповідає зовсім поглядам, які витворились у всіх членів «Славянського христ.-народного Союзу» на теперіш-

ню ситуацію і заходи як правительства такі політичних менерів правиці. Члени «Союзу» не змогли би на дальше полишити ся при теперішній більшості парламентарній, наколи би гр. Тун і прочі клуби правиці схотіли і на будуче так рівнодушно відноситись до національного питання в Галичині і на полудні, як се доси бувало. «Слав. христ.-нар. Союз» не міг би для красних очей своїх союзників повісити на кілок національні права народів, котрі він заступає. Се значило би одно, що посв'ячувати ся за добро своїх союзників, а свої справи занедбувати. «Союз», що заступає случайно так звані меншости національні в державній раді, сполучив ся з «колом» польським, з Чехами і з клубом бар. Діпавлього під виразною вимінкою, що всі ті клуби солідарно подбають про оборону сих мнмих і дійсних меншостей проти насильств мнмих і дійсних більшостей. В слід за тим предложили рускі, словінські та хорватські послі езекутивному комітету правиці свої постуляти на письмі, а коли езекутивний комітет єї постуляти признав вповни оправданими і справедливими, предложила делеґація «Союзу» ті постуляти також гр. Баденьому. Протокол з конференції, яка відбулась тоді межі делеґатами «Союзу» а правительством, захований в актах «Союзу». Гр. Бадені приймив ті постуляти до відомости і зобов'язав ся їх виконати. По уступленю гр. Баденього перевів «Союз» подібну офіціальну акцію з бар. Гавчом і рівнож від бар. Гавча одержав запоруку, що правительством прийме ся за справедливу полагоду предложених постулятів. З гр. Туном зіткнув ся «Союз» також офіційно через окрему делеґацію і порушив потребу зреалізованя бодай деяких пекучих потреб як в Галичині та Буковині, так і в альпейських славянських краях. Вкінці вже по відроченю державної ради мала парламентарна комісія правиці достаточну нагоду почути, що попри чесько-німецьку справу належало би подбати і про справи рускі та словінсько-хорватські. Сих фактів ніхто не годен заперечити і на сих фактах опиралась дотеперішня солідарність правиці.

Ті факти, здає ся, пригадали делеґати «Союзу» гр. Тунови і на тій конференції, про котру згадує Reichswehr. Се було зовсім природно, що на згаданій конференції виринула справа словінсько-італійська та що вкінці за сею справою виринуло питання, чи «Славянський христ.-народний Союз» буде міг і на дальше займатися се на скрізь льоальне становиско, яке доси займав супроти союзних клубів правиці і правительства?

Ми сумніваємось, чи результат останньої конференції менерів правиці з гр. Туном був такий неґативний, як оповіщує Reichswehr? Але, щиро кажучи, заходить тут periculum in mora. Легковажене програмової точки правиці, се значить: переведеня рівноправности всіх народів австрійських, значило би одно, що самоубийство правиці. Члени «Союзу» мусіли би не доброохотно а примушені своїми дотеперішними союзниками оглянутись за іншими союзниками, а з сего могло би вийти і инакше уґруповане сторонництво в центральнім парламенті.

Судьба правиці спочиває проте тепер в руках Чехів, Поляків і клубу бар. Діпавлього. Клуби ті мусять сказати откровенно, за чим они стоять? Так само мусить і гр. Тун сказати, чи він і на дальше думає опікуватись лише чесько-німецькою справою, чи може схоче приступити до загальної санации нездорових національних відносин у всіх коронних краях о мішанім населеню? Се e conditio sine qua non. Вправді не мав доси «Союз» причини невірити в щирі інтенції прочих клубів правиці. Але наколи сим клубам залежить на дальшій удержаню солідарности правиці, то обов'язком їх буде, розвіяти в недвозначний спосіб ті сумніви, які могли би виродитись посеред членів «Славянського христ.-народного Союзу».

На сім місці мусимо також пригадати гр. Тунови, що рускі послі з Галичини і Буковини не мали доси ще нагоди, виявити і своє неміродатне мніє про найновіші змаганя правительства. Число тих послів вправді незначне, але они заступають таки триміліоновий наріс

на всхідних кранцях Австро-Угорщини. Доси не уповномочили они нікого, з правиці, щоби в їх імени міг забрати слово.

Вісти політичні.

Не улягає ніякій тайні, що правительством наміряє врешті учинити рішучий крок, щоби видобути ся з безвихідного положеня і що працює тепер горячково. Богато познає вказує на то, що правительством думає о зміні конституції в напрямі розширеня діяльности соймів, а навіть в той спосіб, що з них обсилано би раду державну. Для того прийшла тепер черга на конференції з намістниками. Оноді відбув гр. Тун довшу конференцію з намістником Галичини гр. Пінінським, передвчера мав подібну конференцію з намістником Морави, а запрошене на конференції одержали також і намістники інших країв. Намістника Нижньої Австрії Кільмансеґа відкликано з відпустки.

Цікава при тім річ, що пляни австрійського правительства відкривають мадярські часописи, не звісно на підставі яких інформацій і вказівок.

Найвиразніше пише Egyet-tes: «Оба президенти кабінетів пропозають цісареві свої пляни що до заряджень, які мають бути видані. Бр. Банфі має обмежити ся лише до угоди, підчас коли гр. Тун, покинувши плян переведеня угоди силою §. 14, буде просити цісаря о повновасть, змінити австрійську конституцію на оснóві §. 14. Той плян має вже бути цілком готовий. Обсяг діяльности соймів має бути розширений. Сойма мають рішати о всіх питаннях язикових і о тих внутрішних питаннях, що вяжуть ся з питанням національним. Парламент а взглядно центральний сойм має обсилати ся членами соймів. Коли цісар уділить санкції тій ревізії конституції, тоді теперішній парламент розвяже ся і будуть розписані нові вибори ще сего місяця, а з кінцем жовтня збере ся новий парламент, котрий сейчас розпочне наради над угодним предложенем. Барон Банфі дасть цісареві гваранцію, що угорський парламент займе ся річночасно з парламентом австрійським угодними проєктами. Ті наради, після програми обох президентів кабінетів, мають вестися до половини грудня, а по впливі сего часу має бути для неухвалених ще законопроєктів установлена 3- до 4-місячна провізорія. По впливі сеї провізорії ухвалить ся дальшу провізорію для оставших угодних проєктів на дальші 2- до 3-місяці. Зараз по полагодженю тих угодних предложень передасть їх парламент до остаточного полагодженя палаті панів».

Magyar Orszagh пише так: «Австрійські і угорські міністри змінили плян подорожи. Авдієнція д-ра Кайцля в Ішлю довела до такого результату, після котрого др. Кайцль і гр. Тун не мають вже по що їхати до Будапешту. Зате сподівають ся гр. Банфіого у Відні, де буде конферувати з гр. Туном і міністром Каляєм, почім разом удадуть ся до Ішлю. Цісар прийме імовірно обох президентів на авдієнції, бо на понеділок сподівають ся політичні круги нової несподіванки. Полягати она буде мабуть на тім, що теперішній парламент буде розвязаний, а силою цісарського розпорядженя скличесь новий, опертий на інших основах. Банфі, як звісно, вже в червні сказав до одної групи послів: «Угорське правительство стоїть, як давніше, на тім становіщі, що заключить торговельно-митовий договір лише з Австрією, правленою конституційно, а правительством австрійське постановило на случай, як би всякі проби не повели ся, усунути теперішню конституцію і управляти на оснóві лютового патенту з р. 1861, в наслідок чого парламент центральний не вийшов би з виборів, але з соймів. Того останнього средства правительством уже лише тоді, коли підняті в часі парламентарних ферій переговори із сторонництвами скінчать ся на нічім. Плян тої зміни конституції не є новий. Раз вже був вплинув на верх і зачали о ній богато говорити, але на разі тоді єго занехано. Нині навіть речинець для переведеня тої зміни має бути означений. В вересні або в жовтні на оснóві цісарського розпорядженя, виданого силою §. 14., віде нова конституція в жите,

так ш) до кінця с. р. правительственні предло-
ження вже будуть полагожені і ухвалені.

До тих мнних слів бар. Банфіого додає
Magyar Ország отої замітки: «Що австрій-
ське правительство носить ся з гадкою, змінити
конституцію, довів о тім один з півурядових
днівників. Цілюю тої заяви бар. Банфіого не
є що иншого, як лише дати Короні гваранцію
на случай, коли-б рівночасно з австрійською
радою державною також угорський сойм розпо-
чав наради над угодовими предложениями. Наколи
до половини грудня с. р. угодові предложения не
будуть полагожені, тоді провізорія буде про-
довжена ще на 3 до 4 місяці».

В неділю оба шефи австрійського і угор-
ського правительств, гр. Тун і бар. Банфі, бу-
дуть у цесаря в Ішль, а в понеділок буде евен-
туально оголошена децизия.

НОВИНИ

— Дім жалоби при церкві св. Юра і достойний
Покійник становлять тепер предмет думок і роз-
мов в цілї містї, як не менше викликають горяче
бажане у кожного широго католика, в послїдне
оглянути тлінні останки найвисш. го Начальника
Церкви в краю. Від вчасного рана до смерку
тиснуть ся до митрополитальної палати товпи
публіки, щоби звідати тіло помершого архипа-
стрия. Перед палату заїжджають від часу до
часу повози. Всюди панує взірцевий порядок.
Тіло, прибране в кардинальські ризи, зложено
в чорній металевій домовині і прикрито склянним
віком, лежить на тристеннім катафальку, обитім
амарантовим плюшем. Другого дня жало-
би накрито домовину віком металевим, а на
нім поставлено митрополічу корону. Каплиці
не прикрашено зовсім; єї малюнки византий-
ського стилю надають понурому видови ще біль-
шого смутку. Хор хлопців з дяківської школи
перериває монотонну тишину жалібним співом.
Лице пок. Кардинала не змінило ся зовсім, ли-
ше уста поснішли. В висохлих руках стремить
чорний хрестик. В головах уставлено хрест, а
в ногах по правій стороні лежить на аksamітній
подушці кардинальський капелюх, по лівій ордер
Зелїзної корони. У стїп катафальку уставлено
портрет бл. покійного. Через середину домовини
звисає «омофор», митрополіча відзнака, ужи-
вана при службі Божій. Домовина окружена
кипарисами і вазами миртів з палатного ого-
роду. Ціле устроєнє катафальку скромне і від-
повідає цілковито аскетичному, убогому життю
помершого.

В п'ятницю рано о год. 5. відправив при-
тілі покійного богослуженє о. митрат Туркевич;
дальше відправляли по черзі митрополічий ка-
пелан о. Демчук, о. крилошанин Бачинський,
о. митрат Білецький і о. крилошанин Васи-
левський.

Зі всіх сторін прибувають достойники і
представителі всіх властей, щоби зложити ви-
рази співчуття. Особисто прибули: маршалок
Станіслав гр. Бадені, віцепрезидент намістни-
цтва Лїдль, президент суду Тхоржницький, генерал
майор Мольнар, староста Залеский, директор
Банку кредитового Мархвицкий, російський консуль
Пуєтошкин і многі инші. — Крім сего надій-
шли численні телеграми. Телеграма гр. Туна
звучить (по німецьки): «Прошу прийняти вирази
ретельного і широго співчуття по причині смерті
Єго Ем. Кардинала Сембратовича». Телеграма
від еп. Чеховича: «З поводу тяжкої страти, ко-
тра нас всіх дїткнула, пересилаю вирази глибо-
кого відчутого жалю і співчуття для Високопре-
подобної Капітули — Чехович». — Краківський
єпископ кн. Пузина надіслав таку телеграму:
«Високопреподобна Капітула зволить прийняти
вирази найвисшого співчуття по причині смерті
Еміненції. На похорон прибуду. Князь єпископ
краківський». — Від єпископа Луки Солецкого
з Перемишля надійшла така телеграма: «Най-
глибшу і найширшу кондоленцію виражаю Ви-
сокопреподобній Капітулі в нашій спільнім смутку».
— Намістник гр. Пінїнський прислав з Ві-
дня на руки о. митрата Білецького, яко управит-
еля капітули, таку телеграму: «Ваше Високо-
преподобіє яко заступник митрополитальної Ка-
пітули зволить прийняти по причині смерті Єго
Еміненції Кардинала Сембратовича мое глибоко
відчуте співчутє». — Вчора вечером надійшли
такі телеграми з Риму: «Вість о смерті львів-
ського Кардинала-Архиепископа Руси наповняє
великою болестію душу Св. Отця, котрий мо-
лить ся до Бога з цілого серця о вічний відпо-
чинок для єго душі. Смерть заслуженого дуже
пралата я також з цілого серця оплакую. Карди-
нал Рамполя». — Від кардинала Груші, відень-

ського архиепископа, надійшла така телеграма:
«Блянкенберг, 5. серпня. Прошу прийняти вирази
мого найвисшого співчуття. Кардинал Груша». —
Станіславська гр. кат. Капітула вислала таку
телеграму: «Станіслав 5. серпня. Найсердеч-
нійше співчутє для осироченої митрополиталь-
ної Капітули пересилає — Капітула». — З ка-
бінетової канцелярії цесаря надійшла вчора в по-
лудне така телеграма: «Є. В. Цесар уповажив мене,
щобим в моім імені виразив Високій Капітулі
з нагоди смерті Кардинала-Архиепископа Сем-
братовича як найширшу кондоленцію. Паар». —
Вкінці наспіли телеграми від краківської Ка-
пітули, п. Филипа Залеского, Дунаевского, Кори-
ритовского, Антона Водзидкого з Хшанова, краків-
ського президента Фрїдліяна, бережанського де-
кана о. Кордуби, правительственного комісаря
Ровка і пнші. — Віділ краєвий вислав до Ка-
пітули кондоленційне письмо і ухвалив зложити
на домовині пок. Кардинала вінець. — На
вчорашнім засіданю міської ради під проводом
п. Михальского ухвалено, щоби президент в імені
міста зложив Капітулі кондоленцію, відтак
ціла мійска рада грімляльно возьме участь в
похоронах, а на случай, якби тіло пок. Кар-
динала мало бути похороненє на Личаківськїм
кладовищі, придорожні ліхтарні мають бути
засьвічені і покриті крепою.

Вчора, нині і в неділю відбувають ся зау-
покойні богослуженя, а коло тіла від 8. годи-
ни рано до 8. вечером священники читають, а
цілу ніч співають архикатедр. півці псалтирю;
кожного з сих днів відправляють ся о 8. рано,
о 12. в полудне і о 7. вечером парастаси коло
тіла. В неділю о 5. години з полудня перенесуть
тіло до архикатедр. церкви і відправить ся тор-
жественний парастас. В понеділок рано о год.
4½, зачнуть ся в архикатедр. церкві читані лі-
тургії; о год. 6. зачнєть чин погребаня єрейско-
го і потреває до 9.; о 9. год. архієрейска служ-
ба Б. обряду вірменського, о 10. архієрейска
служба Б. обряду латинського, а о 11. до 1. ар-
хієрейска служба Б. руска. О 1. год. виголосить
проповідь о. пралат Бачинський. О годиві 1½
послїдне цілованє, а по 2-ій вийшов бв похо-
ронний покід на Личаківськє кладовище, коли-б
не осушила ся первісна гадка, щоби тіло Кар-
динала поховати в архикатедральній церкві. На
се треба іменно осібно дозволу від міністер-
ства, але доси ще не наспіло дотичне рішенє.

Із завіцання подаємо що замітнійше: Спад-
коємницею установив пок. Кардинал свою се-
стру п. Теклю Сембратовичівну, а езекутора-
ми завіцаня оо. крил. Туркевича і Чапельского,
др. Гладішовского і др. Федака. Дорогоцінні хре-
сти, перстені записав митроп. Капітулі (вартість
до 10.000 зр., між тим сам хрест пожертвова-
ний Архієреви графинєю Потоцкою на похоронї гр.
Альфреда Потоцкого 5000 зр. вартости). — На
руські Бурси (на львівські «Руслан» і «Шкільна
поміч» та на провінціональні бурси) записав
30.000 зр. Дальше 1000 зр. записав на богослу-
жебну фундацію, іменю на три служби Божї за
свою душу, котрі мають щорічно відправити:
наймолодший крилошанин митроп. Капітули,
наймолодший сотрудник архикатедральний і один
євєщеник з Архиепархії львівської. Капелянови
свому, др. Демчукови полишив на пам'ятку свій
золотий годинник з золотим ланцюхом (варто-
сті 500 зр.). Зазначити при тім треба, що бл.
п. Кардинал памятав о службі і кілька разів
перед смертю поручив о. крилошанинови Ба-
чинському двох служачих: Михайла Левидкого,
і Петра Дудка, котрі в день і ночи не відсту-
пали в часі болїзни бл. Покійника від ліжка.
В загалї вся служба має дістати піврічну пла-
тєню, числячи від дня смерті. Гроші, які би о-
стали ся, має спадкоємниця розділити після
своєї совісти між родину. З найблизших сво-
єків полишив пок. Кардинал крім сестри Теклі,
також сестрінницю п. Луцку з трома дїтьми, а
надто багато дальших єродників.

Що до дївочого інститута у Львові — то
перед роком виготовлено акт фундаційний, спо-
лою котрого ціла реальність (при ул. Длугоша
ч. 15) закуплена пок. Кардиналом перед 15 лі-
тами за 28.000 зр. а тепер представляюча вар-
тість 80—100.000 зр. і до того часу на него за-
итабульована, тепер заїнтабульована на «Рускїй
інститут дївочий у Львові». В єім інституті у-
становив пок. Кардинал пять місць свого імені
(зложивши на те вже поперед звиж 35.000 зр.);
з того два місця для сиріт з єго родини, два
місця для сиріт по євєщениках, а одно місце
для сироти по євєткїм Русинї. Кураторнею
фундації установлена митроп. Капітула і она
має постарати ся о заснованє інститута. Акт
фундаційний невдовзі оголосить ся в повній
основі.

— Золотий ювілей євєщеничий обходить нині
т. є. 6-го серпня вірменський архієпископ Пре-
євєщениий Ісаак Николай Ісакович

В 1848 р., отже перед 50 літами відправив він
в вірменськїм костелі парохіяльнім в Лисьци під
Станіславовом, в своїм родиннім місточку, пер-
шу службу Божу. Пятьдесять літ, проведених
і прожитих в євєществі, то великий період
часу, а хто так як достойний ювілят провів
пів столїтя в совістній і ревній службі Богу
і Церкві, той заслужив собі на честь, вдячність
і узнанє цілої католицької євєщестности і всего
рідного краю, в котрім ціле жите працював. То-
му цілком заслужено відбирає достойний Юві-
лят з усіх сторін краю вирази поважаня і щи-
рого бажаня, щоби для добра Церкви трудив ся
ще многі літа.

— О. Евг. Гузар просить ті інститутки, котрі
були в львівськїм інституті а могли би приїхати,
щоби зібрались дня 8. с. м. в полудне о 1 годині
в інституті рускїм в ціли спільної участі в сум-
нім поході похороннім.

— Тільки по руски. Рада громадска в Котузо-
ві ухвалила на засіданю дня 22-го липня с. р.
переписувати ся зі всіми властями лише в язи-
ці рускїм.

— Катедра старославянського язика буде, як
зачувати, отворена в львівськїм університеті з по-
чатком найблизшого шкільного року. Хто обійме
ту посаду, не знати.

— Концерти в Яремчи і Надвірній, котрі мали
відбути ся в суботу і в неділю при співчуті
«Львівського Бояна», з причини смерті і похоро-
нів Є. Ем. Кардинала Сильвестра Сембратовича
відложені на пізнійше. Новий речинець оголосить
ся неавом в часописях.

— Бурса св. Івана Крестителя в Дрогобичи при-
гадує всім намірюючим примістити свої дїти або
пупілїв в тїйже Бурсі, що дня 15-го серпня кін-
чить ся речинець вносити прошеня о приймтє. До
поданя треба конечно долучити декларацию мі-
єщної доплати рід 5—12 зр. з гори, також євє-
доцтво шкільне послїдне, єсли ученик новий
вступає в Бурсу. — Клясифікація бувших 21
питомців випала добре; іменю було: 6 відлич-
них, 14 дістало першій степенє а 1 поправку.
Успіх той завдячує Бурса п. Рїпнийскому, про-
фесорови гімназії, котрий дуже ревно займав
ся веденєм Бурси, мешкаючи разом з питом-
цями.

— Сумний випадок лучив ся в селі в Розлучи,
недалеко Турки. Дванайцятьлітний син машинї-
ста тутешного парового тартаку, серед забави
з своїм 2-літнім братом зняв з стїни ломану
дубельтівку і почав нею бавити ся. Стрільба,
з котрої забуто виймити набої, випалила, а на-
єлїдок вистрїлу був страшний. Голова 2-літної
дитини розтрїскана майже на кусники.

— Зміна гарнізонів. Стаціонований в Ряшеві
шестий полк гузарів перенесено до Цельовця, а
на єго місце прибуде до Ряшева шестий полк
уланів з Ярослава.

— Велика крадіж. В Франкфурті над Меном
вкрадено післанцєви банку Ротшильда на почті
пачку а в нїй 800.000 марок.

— Убийник лихвара Голфїєгера в Перемишлі,
поручник Штумпер, дістав помішанє ума. З гар-
нізонних арештів Перемишля відставлено єго
до дому божевільних у Відни.

— Арештований учитель. Покликаний на вій-
сковї вирази до Станіславава народний учитель
Іліїв зауважав, що один з офіцїрів знущає ся
дуже над жовїтрами. По скінченій муштрі удав
ся до касарні і зібравши відповідні дати і іме-
на жовїтрів мав намір за помічю праси звер-
нут увагу війскових властей на противзаконне
поведенє того офіцїра. Але що за голосно го-
ворив о своїм намірі, капраль заєвєщениковав єго
і Ілієва арештовано під закидом підбурюваня
Mannschaft-у. Єго відставлено до гарнізонної в'є-
зницї в Чернівцях.

— Помер: Едвард Гамерскїй, бувший дов-
голітний директор німецької гімназії у Львові,
в 70-ім році жита.

Телеграми.

Відень, 5. серпня. Вісти про зміну конети-
туції були зовсім безосновні, та на всякий слу-
чай передвчасні. Найбільше клопоту з Угорщи-
ною. Ще будуть старати ся уладити провізорич-
ну угоду на підставі §. 14. Narodni Listy радять
приймати відомости угорєких газет про зміну
конетитуції з осторожністю.

Мадрид, 5. серпня. Полїтик Кастеллар заявив
ся за помірєвєзм, але таки думає, що Іспанія
повинна собі застерєгти хоч ошїку над Португі-
ко. Маршалок Мартїнец Камнос не рад з усло-
вій, поставлєних Сполучєними Держазами. По-
дїбно висказують ся і инші полїтики.

Гігієнічна охорона

для пань

є найвигіднійшою і найлучшою. 20

Перевисшає всі дотепершні спеціальности
гумові.

Картон 2 зр.

Жигм. Ружера

під „Срібним Орлом“ у Львові.

Головний склад в аптїці

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення великого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 33—52

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНИ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОБІВ З МЕТАЛУ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.

(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛЯША). 146 19—24

Цінники gratis i franco.

Herder'sche Verlagshandlung, Freiburg im Breisgau. — B. Herder, Wien I, Wollz. 33

Soeben ist erschienen und durch die alle Buchhandlungen zu beziehen:

Преданіе церковное и русская богословская литература. Критическое сопоставление (по поводу критики на книгу «о церкви»). (Die kirchliche Ueberlieferung und die russische theologische Literatur. Eine kritische Gegenüberstellung [aus Anlass der Kritik des Buches „Ueber die Kirche“]). gr. 8°. (VI u. 584 S.) M. 4.

Jeder, der sich für die Frage der Wiedervereinigung der Kirchen interessirt, wird nicht umhin können, das Erscheinen des vorliegenden russischen Buches mit Freuden zu begrüßen. Es beabsichtigt nachzuweisen, wie künstlich die Kluft ist, welche, nach der Meinung der russischen Theologen, die römische Kirche von denen des Orients trennt.

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажі всіх систем

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

10-40-

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уваглююване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. I. В. Щурат: «Мої Листи (поезії)». — Кн. II. Едгар По: Новелі (в перекладі Ів. Петрушевича).

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Галицький КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

4 1/2% на рік.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ Емілії Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах. 26-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в особних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешканє.

ГАРМОНІЮМ

до науки співу церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Прошу жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм у Львові. 205 10—15

За певну і добру льокацію

поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банківім.

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улицы Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі зняряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі уряджена для покоїв до спаня, сальонів, їдалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

203 26—52 ул. Лукасінського, ч. 4.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступніших цінах

Рівнож приймає репарації калюшів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 75—140

Важне для родичів!

Приїме ся одного або двох учеників на мешканє з удержанєм. Добра опіка запевнена. Адреса: Евстахій Данилюк у Львові, ринок ч. 40., II. поверх.

1000 туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, лиця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 тутокорафом опакованє і відсилка franco.

Молодий здібний помічник

торговельний приїме місце під приступними услівями у Львові або на провінції.

Адрес: ул. Пекарська ч. 53.

Лаврів В.

Всілякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліка у Львові.

147 Цінники даром. 18—24

В ЖИТЮ НІКОЛИ

не лучить ся друга така нагода одержати

лиш за 3 зр. 50 кр.

ось яку збірку величавих товарів:

15 штук

15 штук

зр. 3'50

зр. 3'50

1 Реформований - котвичний - ремонтаровий годинник кишеньковий, точно ходячий, з 3-літню гаранцією.

1 ланьцук панцирний з правдивого металу (Goldin);

2 золоті імт. перстені найновшого фасону з брилянтном;

2 штуки спинок до манжетів подвійно позолочуваних з механізмом;

1 дуже хорошу жіночу брошову шильку;

3 штуки спинок нагрудних до сорочки;

1 патентовану спинку до викладаних ковчирів;

1 прекрасну шильку до краватки;

1 футерал на анкровой годинник;

1 зеркальце кишенькове в етуї;

1 шильку нагрудну, золото фасонове.

Всіх тих 15 прехороших оздобних предметів разом з котвичним ремонтаровим годинником коштує лише

зр. 3'50.

Вислає ся кождому за післялатою

Наколи-б річи не подобали ся, гроші

звертає ся з всякою готовостю, так що всяке ризико цілковито виключене.

Дістати можна тільки у фірми годинників

3-6

Альфред Фішер,

Відень I, Adlergasse 10.